

KATHOLIEKE UNIVERSITEIT
LEUVEN

Te laat geboren om op tijd te zijn?

Het effect van de geboortemaand op de schoolloopbaan

Bieke De Fraine & Jan Van Damme
Centrum voor Onderwijseffectiviteit en -Evaluatie
K.U.Leuven

Bieke.DeFraine@ped.kuleuven.be

Geboortemaandeffect

Vaststelling

Leerlingen die geboren zijn in het laatste kwartaal (okt-nov-dec)

- minder goede schoolresultaten
- vaker zittenblijven
- vaker doorverwezen naar buitengewoon onderwijs

Verklaring

Jaarklassensysteem => Leeftijdspositie binnen de klas

Onderzoeksvragen

- 1) Starten leerlingen die geboren zijn in het laatste kwartaal het secundair onderwijs vaker met vertraging?
- 2) Hebben leerlingen die geboren zijn in het laatste kwartaal in het secundair onderwijs een grotere kans op zittenblijven?

Onderzoeksoepzet

- **Data Longitudinaal Onderzoek Secundair Onderwijs (LOSO)**
- **6411 proefgroepleerlingen**
- **Variabelen**
 - OV: geboortemaand / geboortekwartaal
 - AV: jaarklassepositie
zittenblijven

Geboortekwartaal & jaarklassepositie

Jaar- klasse- positie	Eerste leerjaar SO geboortekwartaal				Totaal
	1	2	3	4	
+3 & >	1	1	1	3	6
+2	10	18	30	41	99
+1	135	212	270	300	917
0	1424	1489	1340	1099	5352
-1	29	6	2		37
Totaal	1599	1726	1643	1443	6411
% vertraagd	9.1%	13.4%	18.3%	23.8%	15.9%

VFOstudiedag 22 november 2007 Leuven

5

Geboortekwartaal & zittenblijven

% zittenblijven	Geboortekwartaal			
	1	2	3	4
na Lj1	5.2%	3.8%	6.5%	6.7%
na Lj2	6.2%	5.1%	7.0%	7.9%
na Lj3	8.9%	6.9%	8.9%	9.9%
na Lj4	8.6%	8.8%	6.1%	9.0%
na Lj5	10.3%	10.7%	9.5%	9.4%

VFOstudiedag 22 november 2007 Leuven

6

Besluit

- ⇒ De leerlingen uit het laatste kwartaal (okt-nov-dec) starten het secundair onderwijs vaker met vertraging
- ⇒ Leerlingen uit het laatste kwartaal (okt-nov-dec) hebben geen grotere kans op zittenblijven in het SO

Remedies ?

Wijziging in het groeperen van leerlingen in jaarklassen

- Verkleinen van de leeftijdsspreiding in de klas
=> Maandklassen
- Vergroten van de leeftijdsspreiding in de klas
=> Graadklassen

Bewustmaking van leerkrachten

- => Differentiatie